A°. 1832. N°. 137.

# ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 15 November.

LONDEN, den 6den November.

Gisteren is alhier het weigerend antwoord van den Koning der Nederlanden, om het kasteel van Antwerpen te ontruimen, ontvangen. De *Courier* van heden geeft te kennen, dat men wel een ontwijkend, maar geenszins zulk een stellig weigerachtig antwoord gewacht had, en schijnt te vooronderstellen, dat Koning *Willem* in het volhouden in zijnen tegenstand niet enkel door de eenparige ondersteuning van zijne onderdanen, maar ook door geheime wenken van den kant der drie Noordsche mogendheden moet bemoedigd zijn. Tevens betuigt dat blad zijn leedwezen, dat men zich heeft laten bewegen, om in de geschillen tusschen Belgie en Holland tusschenbeide te komen; rondweg erkennende, dat een oorlog tegen Holland, en meer nog een algemeene oorlog, waarin Holland tot de verbondenen tegen Engeland zou behooren, een der bij het volk meest gehate oorlogen zou zijn, welke een ministerie in dit land zou kunnen ondernemen, daar, en de gewoonten, en de vooroordeelen, en de blijkbare belangen van Engeland er zich tegen aankanten. Maar, zoo als er de *Courier* ten slotte bijvoegt, het is nu eenmaal onmogelijk, dat Engeland met eer terugtrede; het heeft gedreigd geweld te zullen gebruiken, en aan die bedreiging moet gevolg gegeven worden, indien het zich niet aan de bespotting van alle volken wil prijs geven.

Van den 9den November.

In eenen, Dingsdag avond, in tegenwoordigheid van Z. M. op het paleis van St. James gehouden geheimen raad, is besloten tot de uitvaardiging van het navolgend, van den 6den dezer gedagteekend, kabinetsbevel:

« Heden wordt door Z. M., na raadpleging dienaangaande met deszelfs geheimen raad, bevolen, dat het aan geenerlei schepen of vaartuigen, aan eenig onderdaan van Z. M. toebehoorende, veroorloofd is, om, tot nader order, eenige haven, tot het grondgebied van den Koning der Nederlanden behoorende, binnen te loopen of naar dezelve uit te klaren.

« Het heeft verder Z. M. behaagd om te bevelen, dat een algemeen beslag zal gelegd worden op alle schepen en vaartuigen, toebehoorende aan onderdanen van den Koning der Nederlanden, welke zich thans bevinden binnen of hierna aankomen zullen in de havens, ankerplaatsen of vaarwateren van eenig gedeelte van Zr. Ms. gebied, als ook op alle personen en goederen, welke zich aan boord van zoodanige schepen bevinden zullen; terwijl de bevelhebbers van Zr. Ms. oorlogschepen gelast worden, om alle koopvaardijschepen en andere vaartuigen, de Nederlandsche vlag voerende, aan te houden en op te brengen, maar tevens ook, om voor het behoud van alle ladingen van de voornoemde schepen en vaartuigen de grootste zorg te dragen, ten einde geene schade aan of ontvreemding van dezelve geleden worden noch plaats hebbe; en de gezaghebbers op Zr. Ms. schepen van oorlog worden hierbij gelast om dien overeenkomstig elk zoodanig schip of vaartuig op te brengen.»

De *Courier* van Woensdag avond, dit Kabinets-besluit mededeelende, geeft den wensch te kennen, dat deze demonstratie een middel moge zijn tot waarschuwing tegen, in plaats van tot verhaasting van eenen bloedigen oorlog.

De vereenigde Britsche en Fransche vloot, welke den 4den dezer van Spithead naar Duins onder zeil is gegaan, is aldaar den 6den dezer aangekomen. Daags te voren zag men de vroeger aldaar van Spithead aangekomen 3 Engelsche en 2 Fransche fregatten zich des morgens zeilvaardig maken om eenen kruistogt naar de Hollandsche kusten te maken, maar het stormachtige weder belette hen om onder zeil te gaan, en tegen den middag werd een onzer fregatten, de *Southampton*, door den bliksem getroffen, waardoor twee man gekwetst werden en het schip merkelijke schade bekwam. Gisteren avond ten 5 ure lag de gezamenlijke Britsche en Fransche scheepsmagt nog onbewegelijk in Duins.

Van den 10den November.

Men is vrij algemeen, en voornamelijk ook onder den handelstand, zeer ontevreden over de handelwijze van ons ministerie omtrent Holland. Van eenige gemeenten zijn reeds adressen aan den Koning gezonden. In dat van Rochdale, wordt onder anderen gezegd: « Ootmoediglijk, vermeenende, dat wij meer de neiging tot aanval der Franschen dan der Hollanders in het oog hebben te houden, zijn wij te meer verwonderd, dat Uwer Majs. ministers tot eenen maatregel zouden besluiten kunnen, zoo geheel onregtvaardig, en zoo regtstreeks bevorderlijk voor de Fransche veroveringzucht en voor Frankrijks vergrooting, terwijl wij niet dan met leedwezen in hunne handelwijze eene nieuwe botviering aanschouwen aan de losbandige en revolutionaire Fransche krijgsbenden, om het vaste land te verwoesten. Wij verzoeken dat U. M. hoogstderzelver toestemming moge terug houden tot deze zoo zeer onteerende vereeniging met Frankrijk, en tot eenen aanval, in welken niet slechts onze nederlaag een ongeluk, maar zelfs onze overwinning eene schande zou zijn. » — Morgen zullen eene menigte bankiers, kooplieden, reeders en andere aanzienlijke personen van Londen bijeenkomen, om insgelijks een verzoek aan Z. M. te teekenen, *dat de onstaatkundige, onregtvaardige en voor den handel schadelijke handelwijze tegen Holland moge worde gestaakt.* (Dit gedrag der Engelsche kooplieden jegens ons, verschilt grootelijks met dat der Fransche reeders, die kaapbrieven hebben verzocht, om de Hollandsche vaartuigen te rooven.) — Men roept hier luid, dat lord *Palmerston* door den loozen *Talleyrand* is bedrogen, en voor de glasramen der prenten-winkels ziet men onzen eerstgenoemden minister, door den tweeden geleid wordende, met het onderschrift: *De kreupele geleidt den blinde.*

PARYS, den 10den November.

De *Courrier Français*, een der liberale oppositie bladen, laat zich aldus uit over Koning *Willem* en de Hollanders:

« Daar is een monarch, die tegenwoordig een groote rol in Europa speelt, namelijk *Willem*, Koning van Holland. Hij is misschien de eenigste van allen die eene fiere en vastberaden houding weet aan te nemen, hij is de eenigste, die zijne kracht heeft gezocht in de gevoelens der natie, waarover hij regeert, en hij is een groot voorbeeld van de ondersteuning, welke een Koning in eene edele en welverdiende volksmin kan vinden. Indien door den loop der gebeurtenissen zijne armee en de onze in strijd komen, wenschen wij als Franschen zijne nederlaag. Maar hem alleen als Koning van Holland beschouwende, is hij bewondering waardig; schijnt ons zijn gedrag eene groote les te bevatten, welke niet onopgemerkt moet blijven.

« Wat vooral opmerking verdient, is, dat terwijl men elders de natien als 't ware tracht te materialiseren, alle geestverheffende gevoelens bij haar tot zwijgen wil brengen, om alleen haar verlagende gevoelens op te wekken, haar de vaderlandsmin, roem- en vrijheidszucht slechts als nadeelige hersenschimmen tracht voor te stellen, om alleen de gevoelloosheid; de baatzucht en het bijzonder belang bij haar aan te moedigen, *Willem* eenen geheel anderen weg heeft ingeslagen. De edele gevoelens heeft hij te baat genomen, om de bekrompene en persoonlijke gevoelens tot zwijgen te brengen. De vrucht daarvan toont, in spijt der staatkundige materialisten, voldoende aan, dat men zedelijk op eene natie werken moet, en men haar door het zedelijke sterk en achtenswaardig maakt.

« *Willem* heeft, van begin af aan, zijn vast besluit aan den dag gelegd, om bij en tegen allen de regten en de waardigheid van Holland te zullen verdedigen. Hoewel 's lands handelsbelangen grootelijks in den twist gemoeid zijn, en hij de man niet is om ze op te offeren, heeft hij echter altijd de nationale eer op den voorgrond gesteld. Hij heeft de opofferingen, welke de eer kon vorderen, niet overgesteld tegen de stoffelijke voordeelen, welke de schande en vernedering zouden kunnen aanbrengen; en de natie, trotsch van zijn voorbeeld te volgen, heeft zich evenmin als hij bij die lage berekening opgehouden. Het besluit van *Willem* was kalm, zonder veel gerucht, zonder grootspraak, maar onwrikbaar. Hoezeer het krijgsmans leven eenmaal het zijne was, heeft hij niet gesproken van veldslagen, waarbij hij tegenwoordig was; maar het gevaar heeft hem onverzettelijk gevonden. Toegankelijk voor alle burgers, altijd bereid om hunne klagten of raadgevingen aan te hooren, heeft hij zijne populariteit niet in eenige onbehoorlijke bedrijven van gemeenzaamheid laten bestaan; hij heeft de groote, de ware volksmin gezocht, die namelijk, welke den Vorst, die aan den nationalen zin weet te beantwoorden, nimmer ontgaat. Zuinig, een vijand van praal, zorgelijk voor zijn bijzonder vermogen zijnde, had hij aanzienlijke schatten bijeengebragt; maar het was zuinigheid op de manier van *Hendrik IV*, die veertig millioenen in zijne spaarkas had opgehoopt, om zijne plannen tegen het huis van Oostenrijk tot stand te brengen. Sedert twee jaren hebben de door *Willem* verzamelde schatten gediend om zijne le-

gere te vermeerderen, zijne verdedigings-middelen uit te breiden, om de maatregelen te verzekeren, die voor de magt en veiligheid van Holland dienstbaar konden zijn.

« Ziet nu ook welken invloed hij op zijne natie uitoefent; welk een geestdrift, welke een eendragt zich in alle standen der maatschappij openbaart! Dat bedaarde volk is als ontvlamd; meer geneigd tot ernstige studien en handelspeculatien, dan tot den oorlog, is het echter krijgszuchtig geworden; narekenend van aard, berekent het echter niet meer, als het zake is om aan de stem van Koning en Vaderland te beantwoorden. Al wat de wapens dragen kan, schaart zich in de gelederen; wordt er eene leening vereischt, om den oorlog vol te houden, zoo zijn zij, die bij eene vredebreuk alles te verliezen hebben, de eersten om hun geld te brengen: edele belooning voor eenen vorst, die zich aan de gevoelens van zijn land weet aan te sluiten, die zijne kracht weet te zoeken waar ze wezenlijk te vinden is, namelijk in de nationale instemming. Hij heeft niet gemeend, dat, om sterk te zijn, zijne magt onpopulair moest wezen; hij was voor den volksgeest niet bevreesd, maar heeft dien opgewekt, omdat hij zeker was hem te winnen. Hij had gelijk, want door burgerzin wordt de kracht der natien vertiendubbeld, wordt alles gemakkelijk; zonder dezelve blijven de bewonderenswaardigste vermogens, de kostbaarste hulpbronnen vruchteloos.

« *Willem* was geen oogenblik ongerust over de instemming der Staten-Generaal. Het heeft de meerderheid evenmin trachten te verblinden, als te verschrikken; hij heeft voor de kamers, met eenvoudigheid en zonder ophef, den staat van zaken, zijn gehouden gedrag, de gevaren, die het land dreigen, en de opofferingen, welke er nog te doen zijn, blootgelegd. De kamers, hier de tolken des volks, hebben zijn besluit toegejuicht, in al zijne aanvragen bewilligd, en hem hunne medewerking toegezegd, zoo dikwijls hij ze zou noodig hebben om zijn doel te bereiken.

« Het is een grootsch schouwspel dat van een min talrijk volk, binnen een naauw grondgebied beperkt, zich zoo verheffende door het voorbeeld en den wil van eenen man.

« De nadering des gevaars heeft getoond, dat de vastberadenheid en trouw der Hollanders niet ijdel waren. Eene blokade ter zee, waardoor eensklaps alle uitwegen van 's lands voortbrengselen afgesneden worden, is nogtans een harde proef voor een handeldrijvend volk. Maar de Koning wil die proef doorstaan, en de gansche natie sluit zich aan hem aan, omdat men haar heeft doen inzien, dat hare eer er mede gemoeid is.

« En bij die groote ontwikkeling van strijdkrachten, welke de Hollanders tot een volk van krijgslieden maakt, lijdt de regelmatige werking der wetten, die de burgers beschermen, niet in het minste. Vreemdelingen, die uit Holland komen, verzekeren, dat nergens grootere, werkelijke vrijheid heerscht.

« Wat het lot van *Willem* ook zij, hij geeft thans aan volken en regeringen eene groote les. Vruchtloos zou men elders in Europa een dergelijk schouwtooneel zoeken. Indien de materialistische school niet wil beseffen, dat er bij de volken een nationaal gevoelen, eene zedelijke waardigheid bestaat, die de stoffelijke belangen te boven gaan, staat het voorbeeld van *Willem* en Holland daar, om dat schandelijk sijstema te logenstraffen.»

— De dagbladen zijn opgevuld met berigten over de gevangenneming van de hertogin *van Berry* op den 7den dezer, in een huis te Nantes, waar zij verborgen was. Het ministerie stelt zich voor, dat deze gebeurtenis gunstige gevolgen voor deszelfs bestaan zal hebben. Er zal aan de kamers eene voordragt gedaan worden, hoe ten opzigte der vorstin te handelen. Hiervan willen echter de liberale oppositie-bladen niets hooren, bewerende, dat zij door de regtbanken naar de bestaande wetten moet geoordeeld worden; terwijl het aan den Koning verblijft, om haar gratie of verzachting van straf te verleenen. Te Parijs is de heer *Jauge*, bankier der hertogin, in hechtenis genomen, benevens nog eenige andere personen.

— Al de dagbladen deelen, naar den *Moniteur*, het koninklijke besluit mede, waarbij een embargo op alle Hollandsche schepen wordt gelegd.

— Het ministerie tracht den heer *Dupin* op zijne zijde over te halen, en zou hem, meent men, gaarne tot voorzitter van de kamer der afgevaardigden benoemd zien.

BRUSSEL, den 11den November.

De meesten schijnen hier en elders in Belgie geduldig af te wachten, wat Frankrijk en Engeland doen zullen, om het traktaat van November tot stand te brengen. De toon der dagbladen, die vroeger den lof der Belgische revolutie uitbazuinden en de Belgen tot een heldenvolk verhieven, waarvoor gansch Europa moest terug beven, is zeer gedaald. Nu en dan gewagen zij nog wel van de Belgische armee, als zoo uitmuntend en met den grootsten strijdlust bezield; maar daar blijft het ook bij. Aan de aanstaande komst der Franschen en het bestellen van kwartieren voor dezelve wordt meer gedacht, en hoezeer, volgens het traktaat tusschen Frankrijk en Engeland, *Leopold* hen nog moet roepen, om hem te helpen, schijnt men er niet aan te twijfelen, of hij zal het doen, en stellig te verwachten, dat zij den 15den zullen binnenrukken.

De burgemeester van Antwerpen heeft zijne ingezetenen voorloopig reeds gewaarschuwd. De *Phare* van die stad weerspreekt echter het berigt van de Fransche dagbladen, dat *Chassé* de stad zou beschieten, zoodra er maar een Fransche vlag of vaandel mogt verschijnen.

'S GRAVENHAGE, den 13den November.

(*Particuliere correspondentie.*)

Zondag middag heeft zich, zoo als u waarschijnlijk reeds bekend zal zijn, voor Scheveningen een oorlogs-fregat vertoond, liggende bijgedraaid; het liet nogtans geene vlag zien, zoo dat men in het onzekere was of het een Franschman of een Engelschman was. Daags te voren (Zaturdag) heeft men voor West-Kapelle, *zeven* oorlogschepen gezien, gisteren (Maandag) insgelijks een gelijk getal (denkelijk dezelfde) voor Vlissingen; deze lieten ook geene vlag zien.

Het schip van Zondag middag, waarvan ik hierboven sprak, is, bij het opkomen den mist, omstreeks vier uren afgetrokken, en was spoedig uit het gezigt.

De Fransche en Engelsche legatien zijn nog altijd hier. Z. K. H. Prins *Frederik* heeft insgelijks tot op heden de residentie nog niet verlaten. Zoo op het oogenblik verneem ik, dat gisteren namiddag wederom een oorlogschip voor Scheveningen verschenen is.

ARNHEM, den 14den November.

De Pruissische *Staats-Courant*, van den 11den dezer, behelst het volgende:

*De hoven van Londen en Parijs hebben hun in het belang geacht, het traktaat van 15 November des vorigen jaars, in opzigt tot de daarin bepaalde verdeeling van grondgebied tusschen Holland en Belgie, ten uitvoer te brengen, door de aan beide gouvernementen uitgevaardigde verklaring, dat elk dezer regeringen tot den 12den dezer de plaatsen en landstreken moet ontruimen, welke volgens gemelde traktaat niet in hun bezit blijven; en bij weigering deze vordering van den Koning der Nederlanden door dwang van militaire maatregelen zou bereikt worden.*

« *Zijne Majesteit de Koning (van Pruissen) heeft, overeenkomstig zijne ten allen tijde afgegevene verklaringen,* in overeenstemming met Oostenrijk en Rusland, *de regeringen van Engeland en Frankrijk doen weten, dat Hoogstdezelve aan deze dwangmaatregelen niet alleen alle* medewerking, *maar ook zijne* toestemming *weigeren moet, en veel meer besloten heeft, een observatie-leger aan de Maas te plaatsen, om bij het binnenrukken van eene Fransche armee in Belgie gereed te zijn, ter afwending van de mogelijke gevolgen, welke de bedoelde militaire operatien voor de rust van Duitschland en Zijne staten, alsmede voor den algemeenen vrede zou kunnen hebben. Dienvolgens heeft Z. M. de noodige bevelen aan de legerkorps, in de Rijnprovincien en Westfalen staande, uitgevaardigd, en de plaatsing van het gezegde armee korps zal onverwijld op de gemelde wijze stand grijpen.*»

---

# Mengelwerk.

## Wij zullen handhaven.

*Het zijn geen knevels die het doen,*
*Geen knevels van een span,*
*Geen trotsche kop van breed fatsoen, enz.*
TOLLENS, David en Goliath.

Dat leert ons, in de gewijde geschiedenis, het gebeurde met GOLIATH, wiens opgeblazen trots, wiens allervermetelst gesnork, wiens onregtvaardig wangedrag, door den heldenmoed van een' onverschrokken, dapperen en op Gods hulp alleen vertrouwenden, eenvoudigen herder, ten afschrik der navolgers van dien vervaarlijken reus, door alle volgende eeuwen, op de roemrijkste wijze werd vernederd en gestraft. Dat leert ons, in onze eigene vaderlandsche geschiedenis, zoo rijk in tallooze blijken van Gods alvermogenden bijstand en de vernedering onzer geduchtste en magtigste vijanden, een ontzet van *Leiden*, eene vernieling der Spaansche *Armada*, en andere merkwaardige gebeurtenissen; en dat zal, met Gods hulp, ons op nieuw de nog duistere tijd leeren, waarin wij, door het onregtvaardigst gedrag van *Frankrijk* en *Engeland*, met nieuwe zorgen en tegenspoeden op het punt schijnen te staan overladen te zullen worden.

In hemeltergende hoogmoeds-taal bezweert een Londensche *Courier* en consorten ons dood en verderf, indien wij niet bukken voor den Herkulischen wil van het alles beheerschende Engelsche kabinet; in de hatelijkste bespottings-taal dreigt een Parijsche *Messager* en andere Fransche schimp- en laster-libellen ons met allerlei soort van rampen, als wij nog langer weigerig durven blijven, om te knielen voor de, in ons oog verachtingswaardige, heerschzucht van het kabinet der Tuilerien; terwijl deze gezamenlijke zwetsers, de tegen het kleine, door SOULT

en PALMERSTON zoo nietig gekeurde *Nederland*, bestemde, vereenigde land- en zeemagt, ons zoo uitgezocht, zoo geducht, zoo welgestemd, zóó onoverwinbaar voorstellen, dat de oppervlakkige en ligt beangstigde lezer hunne aankondigingen misschien reeds als de voorbode van Neêrlands volslagen ondergang beschouwt! Maar wat spreken wij van ligt beangstigden? Kunnen, mogen wij, zonder eene grove beleediging te begaan, wel vooronderstellen, dat er zulken in ons vaderland gevonden worden? Is niet geheel het Nederlandsche volk één in onwrikbaren heldenmoed, één in onwankelbaar vertrouwen op den alouden Redder en Beschermer van den dierbaren erfgrond onzer vaderen; één in de gelukkigste zamenstemming, één in gelijke gezindheid, om liever alles te wagen dan onze regten, onze belangen, onze eer prijs te geven aan baldadige overweldigers?

Het mag dan ook met regt overbodig geacht worden, de natie tot voortgang op dien schoonen weg van volks-eendragt, tot hiertoe, ter bewondering, zoo niet ten afschrik zelfs onzer lage vijanden betreden, verder aan te sporen: dat doel is voor elken regtschapen Nederlander eene tweede natuur geworden; dat doel is de standaard, waarom Vorsten en Volk, aanzienlijken en geringen, inboorlingen en zij, die het burgerregt op onzen zedelijk- en maatschappelijk vrijen bodem verkregen hebben, zich blijven scharen; dat doel rust op het heilige beginsel van pligt en volksdeugd; dat doel is in zamenstemming met de wet, door Gods zegenende en weldoende hand zelve onze harten ingegrift; dat doel eindelijk kan ons nooit dan tot eene eervolle uitkomst leiden, al loopt het pad, waardoor wij het alleen kunnen naderen, ook langs steile, gevaarvolle afgronden, door digte doornstruiken en over voetverschroeijend zand; al huilen losgebroken staatsorkanen om ons henen; al barsten verduisterde donderbuijen van buitenlands geweld boven onze hoofden los; al worden wij ook van al onze bondvrienden verlaten en zien wij ons gedrongen *alleen* tegen twee naderende GOLIATHS strijd te voeren. Wij mogen klein en eenvoudig zijn als DAVID: de slingers, in onze handen, zijn onbedriegelijke wapenen; en de steenen, in onze tasschen, dragen ten opschrift: *dood en verderf voor onze vijanden!* terwijl wij hun, met vaste beradenheid en vertrouwen op hooger hand, even als de genoemde herder, toeroepen:

*...... Al zijt gij sterk en trotsch,*
*Wij komen in den name Gods!*

Men meldt ons, schoon reeds onder noodlottige voorteekenen tot schrik onzer bestrijders, het naderen hunner vereenigde vloot. Welдra zal zij het anker in de nabijheid onzer kusten laten vallen en *St. James en de Tuilerien*, tot eeuwige schande der Volken, in wier naam zij ons dreigen aan te vallen, pogingen aanwenden om het eenvoudige kleine *Nederland*, volgens een reuzen-ontwerp, te beoorlogen. Reeds heeft het wanstaltig broederenpaar onzen handel eene aanmerkelijke schade toegebragt door een verraderlijk embargo; reeds zijn van den zuiderkant geduchte legerbenden in aantogt en pakt een vreeselijk onweder aan den gezigteinder zamen, en dat alles en alleen ter verovering ééner enkele citadel, die wij, billijkerwijze, nog in ons bezit hebben. Het is met regt, zoo als wij in een onzer voorgaande artikelen aanmerkten: wij mogen er grootsch op zijn, dat de GOLIATH's onzer dagen het noodig oordeelen, om ter onzer bestrijding eene vier dubbele magt te verzamelen, hetgeen zooveel te kennen geeft als: wij hebben met overschrokken helden te doen. In *Engeland* zelve doet zich reeds het vermoeden op, dat de expeditie tegen *Nederland* ligtelijk zal kunnen mislukken; om welke redenen, behalve ook om het algemeene nadeel, daardoor aan den handel te veroorzaken, aanzienlijke bankiers en kooplieden, naar men ons verzekert, adressen aan Koning WILLIAM hebben ingezonden, om het uitbarsten van vijandelijkheden nog te verhoeden. Aan den anderen kant zien wij eene gebeurtenis in *Frankrijk* plaats grijpen, waaruit misschien voor ons gunstige afleidingen kunnen geboren worden, — het gevangennemen der hertogin VAN BERRY, over wier toekomstig lot de mogendheden ongetwijfeld een woord mede zullen spreken. Eindelijk zien wij de Anglo-Gallische vloot reeds met stormen worstelen, en één van Engelands aanzienlijkste oorlogschepen, den twee en vijftiger *Southampton*, door eenen bliksemslag zoodanig ontredderd, dat hij waarschijnlijk tehuiswaarts zal moeten keeren, om de, door hooger hand, veroorzakte schade, te gaan herstellen; terwijl het barre jaarsaizoen ons de mogelijkheid van nog geduchter stormen doet tegemoet zien. Maar boven en behalve dit alles, weten wij het met zekerheid, en lazen wij daarvan de schriftelijke verzekering, met tranen van geschokt vaderlandlievend-gevoel in de oogen, dat de grijze held, wien Koning WILLEM teregt het opperbevel over de betwiste citadel gerust heeft toevertrouwd, met al zijne krijgsmakkers, voor het oog van den Onzienlijken, gezworen heeft, zijnen gewigtigen post, wat ook gebeure, nooit, zonder de bevelen zijns Konings, te zullen overgeven; dat zij allen bereid zijn den dood van vaderlandsche helden te sterven en niets hen doet sidderen voor het opdagen van LOUIS PHILIPPE's uitgezochtste heermagt.

Zij allen stemmen met geheel de Nederlandsche strijdvaardige Natie in, dat pligt en eergevoel de beste veerkracht leenen in de moeijelijkste omstandigheden, en de leus onzer vaderen niet vergeefs tot ons is overgegaan: *liever met eer vergaan, dan met schande beladen van onze vijanden genade te bedelen!*

# Een woord,

*Betrekkelijk de aanvallen en hatelijke beschuldigingen, die men heeft goedgevonden te bezigen tegen den heer VAN DAM VAN ISSELT, in den* Noord-Brabander *en in de* Bredasche Courant; *naar aanleiding zijner brochure, getiteld:* Quelques observations, etc.

(1ste Artikel.)

Hoe vreemd het ook moge schijnen aan, en hoe onaangenaam ook voor de redactie der *Bredasche Courant*, om zich als het ware op ééne lijn geplaatst te zien met den *Noord-Brabander*, den bekenden en in der tijd beruchten, doch zeer onhandigen echo, van den niet minder beruchten, maar meer geslepenen *Courrier de la Meuse*, zoo heb ik evenwel, in het volbrengen der door mij opgenomen taak, niet wel anders kunnen doen, dan de namen dezer twee dagbladen, in dit geval, naast elkander te plaatsen. Mijn tegenwoordig doel is evenwel niet, om te onderzoeken, in hoe verre het onderhavige geval in eenen meerderen of minderen graad tot bewijs zoude kunnen strekken van de overeenstemming van gevoelen in *zekere opzigten*, tusschen *zekere personen*, hoe verschillend ook anders in denkbeelden; ik heb thans geenen lust, en het is ook hier de plaats niet, om eene staatkundig-wijsgeerige verhandeling te schrijven. Mijn doel is thans alleen, een eerlijk en regtschapen man, een opregt en *beproefd* vriend van zijn Vaderland en Vorst te verdedigen, of, laat ik liever zeggen, de ongegrondheid der tegen hem, als schrijver der bovengenoemde brochure, uitgebragte beschuldigingen aan te toonen. Ik doe dit te meer, omdat ik niet geloof dat de heer VAN DAM, die openlijk, en met zijnen naam, voor zijne gevoelens is uitgekomen, en die men thans, door pijlen, uit het duister geschoten, heeft willen kwetsen, hierop behoeft, of zelfs kan antwoorden. In de *Arnhemsche Courant* is zijne brochure het eerst aangekondigd, de daarin vervatte grondstellingen geprezen, de brochure vervolgens bij gedeelten vertaald medegedeeld. De redactie der *Arnhemsche Courant* heeft dus in een zeker opzigt de verpligting op zich geladen, om alle aanvallen, tegen deze brochure en tegen den schrijver, *qua talis*, gerigt, te wederleggen en als hare zaak aan te merken.

De aanvallen, waarvan ik spreek, zijn vooreerst in den *Noord-Brabander* verschenen, en wel onmiddellijk nadat het eerste gedeelte door ons vertaald is medegedeeld; de *Bredasche Courant* heeft later, *plus minus*, eene maand na de uitgave der brochure, goedgevonden het harnas aan te trekken.

Ofschoon de *Bredasche Courant* het *laatste* heeft gesproken, wil ik deze liefst het *eerst* beantwoorden, daar zij algemeen verspreid, en van een meer gevestigd en beter verdiend crediet, bij het lezend publiek, jouisseert, dan haar gezuster uit *'s Hertogenbosch*. Dan ter zaak.

Het artikel in de *Bredasche Courant* beslaat twee en een halve kolom; in de eerste kolom spreekt de schrijver (in naam der redactie) alleen van zich zelven, en legt eene soort van staatkundige geloofsbelijdenis af; ik ga dit voor het oogenblik stilzwijgend voorbij. Op de tweede kolom betuigt de schrijver *zijn smartgevoel*, dat hij door den heer VAN DAM onder de voorstanders van het absolutismus gerangschikt is geworden, en begint met den heer V. D. grooten lof toe te zwaaijen. Er wordt gesproken van *een man wiens personele hoedanigheden wij hoogschatten;* wat verder, van *een man, wiens doorzigt hem in staat stelt schijn van wezenlijkheid te onderscheiden;* en bijna op hetzelfde oogenblik zegt de schrijver: *uit den geheelen zamenhang en de strekking van 's mans brochure,* EENIGE *vaderlandsliefde, gedurig met* VALSCHE LEERSTELSELS VERWARD EN ALS IN STRYD DOOR EEN GEWORPEN, TE BESPEUREN, waarop weder onmiddellijk eene regtmatige hulde volgt aan zijne *personele hoedanigheden en vaderlandsliefde.* Dit alles deed mij, en gewis velen met mij, onwillekeurig denken aan de AAI en de KNEEP, waarvan KINKER, in zekere inleidende en voorbereidenden brief spreekt, te vinden voor zijne beoordeeling van BILDERDYKS spraakleer.

De schrijver zegt ons vervolgens, dat het aangenomen is, dat zij, die de heerschende begrippen in derzelver geheelen omvang niet aankleven, *alle* naar posten en hofgunsten moeten jagen en zwoegen; en voegt er bij: *onder die cathegorie schijnt de heer* V. D. *ons ook te willen begrijpen.* Dit alles is, op het zachtste gesproken, zeer onjuist geoordeeld, en ik durf den schrijver gerust uitnoodigen, mij uit des heeren VAN DAMS woorden te bewijzen, dat hij iets zoodanigs gezegd heeft, en voeg er bij, dat ik reden meen te hebben om te vooronderstellen, dat de heer V. D. in dit geval om de redactie der *Bredasche Courant* niet eens gedacht heeft. Dit neemt evenwel niet weg, dat ik het nog al opmerkelijk heb gevonden, dat de schrijver van het onderhavige artikel, dezen schoen, als voor hem passende, schijnt aan te trekken; daar ik tevens de vrijheid neem te observeren, dat het bewijs, dat zij met hun geschrijf geene zoodanige belooning beoogen, *omdat zij hunne namen niet openlijk kenbaar maken*, zeer mank gaat en tevens zeer ongelukkig gekozen is; want men geeft immers daardoor ingewikkeld te kennen, als of hij het gouvernement bekend te zijn van de heerschende denkbeelden der natie te bestrijden op belooning aanspraak geeft, hetgeen zeer onjuist is, en de eenstemmigheid, die er, Goddank! in *Nederland* tusschen het gouvernement en de natie onderling heerscht, genoegzaam logenstraft; dat voorts de schrijvers dier artikels in de *Bredasche Courant bij het publiek* niet bekend zijn, zoude in alle geval daarom nog geen bewijs zijn, dat zij ook bij het gouvernement onbekend waren.

De beschuldigingen, als ware de heer VAN DAM het zoogenaamde Fransche liberalismus toegedaan, zijn even ongegrond, daar hij zelf, in den

aanvang zijner brochure, zegt, niet minder voor de *revolutionnaire* propaganda dan voor die van het absolutismus bevreesd te zijn.

De heer VAN DAM heeft voorts niet gezegd, dat hij de Julij-revolutie in hare *gevolgen* bewonderde; maar die in der tijd en dus hare *grondbeginselen*, de *redenen waarom*, bewonderd te hebben; want dat men bij zoodanige voorstelling het *praesens* in plaats van het *praeteritum* gewoonlijk gebruikt, zal ik wel niet noodig hebben den schrijver van het artikel in de *Bredasche Courant* te herinneren. Hiermede vervallen dus al die aantijgingen, in die schoonklinkende woorden vervat, van die *stroomen van Oud-Nederlandsch bloed, dat de Julij-omwenteling zoude kunnen vergieten; van oude levens-beginselen, die zij zouden vernietigen; van die versch toegeworpen graven*, enz. enz. *Frankrijk*, hetzij het monarchaal, hetzij het revolutionnair principe aldaar bovendrijft, heeft *ten allen tijde* het bezit van *Belgie* beoogd, en het is juist onder het bestuur van den oudsten tak der Bourbons en der Jezuiten, en dus *voor* de Julij-revolutie, dat het plan tot de vereeniging van *Frankrijk* met *Belgie* is gevormd en voorbereid. Onze Koning was de eerste Vorst, die de Fransche driekleurige vaan, na de Julij-revolutie, in onze havens heeft erkend en toegelaten, voor dat zulks nog, voor zoo ver ik weet, door eene andere mogendheid was gedaan. Al die beschuldigingen van *vernietiging van onze levensbeginselen; stroomen van Oud-Nederlandsch bloed; versch opgeworpene graven*, en hoe die fraaijigheden al meer mogen genaamd worden, zouden dus, volgens des schrijvers sijstema, even zoo goed op onzen geëerbiedigden Vorst van toepassing moeten zijn.

De gevoeligste KNEEP, dien men den heer V. D. heeft willen toebrengen, is te vinden aan het slot van het artikel. Na herhaalde betuiging van *veel hoogachting* voor den schrijver der brochure (dit is de *aal*!) wordt het den heer V. D. ten kwade geduid, dat hij op het titelblad slechts gezet heeft: *membre de la 2de chambre des états généraux et commandant d'un corps de chasseurs volontaires*; en er niet heeft bijgevoegd: *chevalier de l'ordre militaire de Guillaume, et du lion* NEERLANDAIS (niet *Belgique*, zoo als de schrijver zich uitdrukt) *décoré de la croix de bronze*, en dat wel met deze slinksche en hatelijke vraag: *zouden deze belooningen, omdat zij koninklijk waren, misplaatst zijn bij het liberalismus, dat de heer* V. D. *openlijk huldigt*? Waarlijk, wanneer men den heer V. D. persoonlijk kent, dan heeft men veel noodig, om, na het lezen van zulk eene laffe beschuldiging, bedaard te blijven. Ik wil hiertoe nogtans mijn best doen, en ter beantwoording dezer vraag wil ik op mijne beurt vragen: of de woorden koninklijke *belooningen* niet van zelf in zich sluiten, dat er *verdiensten* moeten zijn voorafgegaan, waarvan deze belooningen het natuurlijk gevolg zijn? Of de man, die zijne landgenooten aanspoort, om zich onder de oranje-banier te scharen, en daar bewijzen van *moed* en *trouw* te geven, zich zal, zich kan schamen openlijk te toonen, dat hij de getuigen draagt van zelf *betracht* te hebben, wat hij aan anderen leert? Of een man, die in geschrifte het openlijk zegt, hoe hij de Belgische revolutie-helden veracht, zich kan, zich zal schamen, om openlijk te zeggen, dat hij het bewijs hunner lafheid op de borst draagt? Of een man, eindelijk, die er openlijk vooruit komt, dat de wezenlijke adel der ziel door *daden*, door *wezenlijke verdiensten* wordt verkregen en bevestigd; of zulk een man zich kan, zich zal schamen, om het door hem met regt verkregen *virtus nobilitat* op het eerlijk hart te dragen? Neen, mijn heer! neen! er kwamen hier slechts twee kwaliteiten te pas. Als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal behoort de heer VAN DAM tot die leden, die men zoude kunnen noemen deel te maken eener legale, constitutionnele oppositie; als zoodanig is hij bij het Nederlandsche publiek bekend. Voor de vreemden, die hem niet kenden, moest hij daartegen overstellen zijne betrekking van kommandant van een vrijwillig jager-korps, opdat men zich niet in zijne bedoelingen mogt vergissen, en men het weten mogt, dat hij een vijand is van oproer, van meineed en verraad. De vermelding zijner ridderorden, zoude dus in dit geval niets dan ijdele pralerij zijn geweest. Indien voorts de heer VAN DAM zulke denkbeelden koesterde over de, zoo wel door hem verdiende, koninklijke belooningen, dan ben ik overtuigd, dat hij zelfstandigheid genoeg zoude bezitten, om er de uiterlijke teekenen niet van te dragen.

En hiermede neem ik provisioneel van den onbekenden (misschien zeg ik juister, zich onbekend wanenden schrijver) afscheid, daar het slechts aan hem zal staan dit stilzwijgen af te breken of te doen voortduren.

De schrijver heeft in den aanvang veel over zijne opvoeding, ondervinding en wat niet al gesproken. Ofschoon ik dit voor het publiek van geene de minste waarde reken, wil ik nogtans, wanneer de schrijver er belang in mogt stellen, hem wel ten slotte zeggen: dat ik over mijne ontvangen opvoeding en ondervinding ook nog al tamelijk te vreden ben; dat ik geene aanspraak maak op eigenlijk gezegde *geleerdheid*: ik erken Z. E. gaarne hierin voor mijn' *meester*. Het eenige wat ik verzoek bij mij te willen vooronderstellen, is een weinig *gezond verstand* en veel *goede trouw*, vooral in het beoordeelen van mijne medemenschen en een daaruit natuurlijk voortvloeijende, onveranderlijke afkeer om iemands *woorden verkeerd uit te leggen of te verdraaijen*, daar ik eindelijk het gezegde van WYTTENBACH volkomen beäam: *Praecipue decet in omni sermone et scriptione de magnis viris modeste et reverenter judicare.* —

Bij eene volgende gelegenheid zal ik den *Noord-Brabander* een enkel woordje toespreken.

P. S. Het bovenstaande was geschreven, toen mij een dichtstukje van den heer VAN DAM, getiteld *Nederland*, werd ter hand gesteld. Ik geloof dat dit het beste antwoord is, dat Z. E. op alle tegen hem, door zekere lieden uitgebraakte *kefferijen*, konde geven; een antwoord *zijner waardig*. Maar, o schande! op het titelblad vind ik bloot den naam des dichters en niet één enkele titel er bij!! Wie weet of het nu niet spoedig zal heeten, dat hij zich schaamt lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en chef van zijn jager-korps te zijn. *En verité cela va de mal en pire!!*

---

Heden is van eenen ZOON bevallen, *ARNOLDINA JACOBA GERLINGS*, Huisvrouw van

ARNHEM, den 12den November 1832. — J. M. DE KEMPENAER.

---

Door Gods goedheid beviel heden mijne geliefde Echtgenoote, *A. W. HOEDT*, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

ARNHEM, den 13den November 1832. — C. J. DE JONG.

---

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
AGENTSCHAP *TIEL*.
OPENBARE VERPACHTING.

De AGENT van het DOMEIN te *TIEL* zal, Woensdag den 28sten November 1832, des voormiddags om elf uren, ten Raadhuize der Stad *Zalt-Bommel*, in het openbaar aan den meestbiedende, voor den tijd van zes jaren, in te gaan den 1sten Januarij 1833, verpachten:

Het DOMANIALE VEER over de Rivier de *Waal* voor de Stad *Zalt-Bommel*, met VEERHUIS en verderen AANKLEVEN, thans buiten pacht en bij het Domein in eigen beheer.

De Conditien liggen ter lezing aan het Bureau van den Heer Administrateur der Domeinen in het 1ste Ressort te *Arnhem*, ten Kantore van de Agenten der Domeinen te *Tiel* en *'s Bosch*, ter Secretarien van de Steden *Zalt-Bommel*, *Tiel*, *Nijmegen*, *Arnhem*, *Zutphen* en *Gorinchem*; in het Hotel *Bellevue*, bij *BODIER*, te *Dordrecht*; in het Logement *den Gouden Leeuw*, bij *G. VAN DAM*, te *Tiel*; in de Koffijhuizen bij *WEIJERS*, te *Zalt Bommel*; de Weduwe *PULSERS* te *Arnhem*; Weduwe *CRYNEN* te *Lent*; *P. DEN-DOCTER* te *Nijmegen*, en in de Domaniale Veerhuizen te *Beusichem* en *Culenborg*.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

---

§ § § † † § Wordt bekend gemaakt, dat de ONROERENDE GOEDEREN, uit de Nalatenschap van wijlen de Hoog Gebore Jonkvrouwe *L. M. GRAVINNE VAN BYLANDT*, onder *Borculo* enz. staande en gelegen en ter verkoop geannonceerd en vermeld in de Haarlemsche Couranten van den 13den, 20sten en 27sten October, No. 123, 126 en 129, en in de Arnhemsche Couranten van den 9den, 16den en 23sten October, No. 120, 123 en 127, zijn ingezet als volgt:

1o. De HAVEZATHE *de Hoeve*, met het ERVE *Bloemena*, de KATERSTEDE *Brederode*, het ERVE *Naaldenberg* en het altoosdurend REGT van ERFPACHT van het ERVE *Twelle*, op *f* 34,333.00.
2o. Het ERVE en GOED, *het Entel*, op . - 11,222.00.
3o. Het ERVE, *Damme*, op . . . - 5705.00.
4o. De BOUWPLAATS, *Palsenberg*, op - 3180.00.
5o. Het ERVE en GOED, *Heijink*, op . . - 4661.00.
6o. De KATERSTEDE, *de Bik*, op . - 1965.00.
7o. Het ERVE, *Lenderink*, op . . . . - 2303.00.
8o. Het ERVE, *Schaarlink*, op . . . . - 3335.00.
9o. De GEDEELTEN, in *Stads Grasbroek* op - 425.00.

Zullende de finale toewijzing plaats hebben op den 26sten dezer maand, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement *de Schuur*, te *Borculo*, inmiddels informatie te bekomen ten Kantoren van Mr. *F. W. LAMBERGH*, Notaris te *Borculo*, Mr. *J. M. DE KEMPENAER*, Advocaat te *Arnhem*, en *D. BEEK*, Notaris te *Wageningen*.

NB. NB. De opgaande zware EIKEN en andere BOOMEN op de HAVEZATHE *de Hoeve* en het ERVE *Entel*, zullen op de voorwaarden in de voormelde Couranten opgegeven, worden verkocht op den 22sten en 23sten mede dezer maand in gemeld Logement, telkens te beginnen voormiddags ten 9 ure, en wel in 470 perceelen en onderscheidene belangrijke massa's.

---

§ § § § § † Op Vrijdag den 30sten November 1832, des middags ten twaalf ure, is men voornemens, ten overstaan van den Notaris *LUDOVICUS HONDIUS*, residerende te *Amersfoort*, in het Logement *de Stads Doelen* aldaar, benevens meer andere VASTE GOEDEREN, publiek aan de meestbiedenden, eerst in zes perceelen en daarna in massa, te verkoopen: de zeer aanzienlijke BOEREN HOFSTEDE, genaamd *de Ploeg*, gelegen in de Gemeente van *Zetten*, onder het Arrondissement van *Nijmegen*; bestaande in eene HUIZINGE, met ACHTERHUIS en verdere GEBOUWEN, mitsgaders TUIN, drie BOOMGAARDEN, BOUW- en WEILANDEN, te zamen groot ongeveer 20 Bunders, 36 Roeden en 54 Ellen. Bij Biljetten van verkoop breeder omschreven en gespecificeerd. — Zijnde inmiddels, dezen aangaande, nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *HONDIUS*, bij wien de veil-conditien tien dagen voor en op den verkoopdag (except Zondags) zullen ter lezing liggen.

---

† † † § § § Ten spoedigsten wordt verlangd een SMIDS-KNECHT, het vuurwerk verstaande; kunnende degene, welke vast werk begeert, zich adresseren in persoon, met overlegging van bewijs van goed gedrag, bij den Mr. Smid *E. TRAANBOER*, te *Arnhem*.

---

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.